

ALI

NIKNAM

© 2026 NRC

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan.

Foto © omslag: Merlijn Doomernik

Omslagontwerp: NRC

Zetwerk Wouter Eertink

ISBN paperback 9789083629605

ISBN e-book 9789083629636

ISBN audiobook 9789083629629

NRC vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Voor de papieren editie van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

nrc› boeken

ALI NIKNAM

DE EENZAME STRIJD VAN
EEN TECHMILJARDAIR

Stijn Bronzwaer
Joris Kooiman
Merijn Rengers

*“It’s a law of survival, isn’t it?—to seek the best.
I didn’t come for your sake. I came for mine.”*

Ayn Rand, *The Fountainhead*

*“Toch bleef hij waakzaam, soms als hij maar
aan zijn vader dacht spanden zich zijn zenuwen in verzet,
in opstand, want hij zou de meerdere blijven.”*

F. Bordewijk, *Karakter*

Een woord vooraf

Zodra wij Ali Niknam in het najaar van 2024 lieten weten dat we een boek over hem gingen schrijven, gooide de techmiljardair de deur dicht. Hij ging over zijn verhaal – en niemand anders. Wat hem betreft zou dit boek er nooit komen.

Ali Niknam (1981) is de meest succesvolle Nederlandse ondernemer van zijn generatie. Hij is oprichter van webhoster TransIP, The Datacenter Group en online bank bunq. Die drie bedrijven gelden als *unicorns*: tech-bedrijven met een waardering van meer dan één miljard dollar. Zakenblad *Quote* schatte zijn vermogen in 2025 op 2,5 miljard euro, goed voor de achttiende plaats op de ranglijst van rijkste Nederlanders. Hij is voor niemand bang en leeft volgens het motto: *script all the things*. Oftewel: automatiseer zo veel mogelijk.

Hij is de Nederlandse equivalent van Amerikaanse supersterondernemers als Elon Musk, Steve Jobs en Mark Zuckerberg – net als Niknam technneuten met een sterke commerciële drive en een dominant karakter. Niknam wordt in Nederland gezien als een voorbeeldfiguur: een eigenzinnige ondernemer die we hard nodig hebben om minder afhankelijk te worden van Amerikaanse technologie.

Om Ali Niknam te doorgronden wilden we zijn levensgeschiedenis onderzoeken, net als zijn geesteskinderen –

zijn bedrijven. De manier waarop die omgaan met klanten, concurrenten, autoriteiten en werknemers vormt een directe weerspiegeling van zijn karakter.

In juni 2023 hadden we onze eerste (en naar later zou blijken laatste) serieuze ontmoeting met Niknam. De aanleiding: wij hadden een aantal tips binnengekregen. Zo vertelde een ex-werknemer ons dat Niknam een nietsontziende micromanager was, niet geïnteresseerd in mensen of klanten. Hij zou medewerkers kleineren, onder druk zetten en uitschelden op een manier waar “Elon Musk niks bij is”. Ter voorbereiding op het interview met Niknam spraken we met vijftien (ex-)medewerkers, zowel fans van hem als (oud-)personeelsleden die met woede en verdriet terugkeken op hun tijd bij bunq.

We troffen Niknam in de bunqr, het hoofdkantoor van zijn bank aan de Amsterdamse Naritaweg, achter Station Amsterdam Sloterdijk. Anderhalf uur vertelde hij over bunq, over zijn onorthodoxe managementstijl, zijn plannen om de Verenigde Staten te veroveren. Het verslag van dat gesprek werd in interviewvorm in *NRC* gepubliceerd en leverde een stortvloed aan reacties op. Niknam oogstte bewondering voor zijn doortastendheid, maar zijn gedrag op de werkvloer riep ook vragen op. Was deze manier van leidinggeven een noodzakelijke voorwaarde voor het behalen van succes, of was er ook een andere weg? Had Nederland meer ondernemers als Ali Niknam nodig? Of juist niet?

Ook kregen we nieuwe tips binnen. Er bleek veel meer te onderzoeken. Klanten van bunq verloren opvallend veel spaargeld aan oplichters, die zich aan de telefoon voordeden als medewerkers van de bank. En werknemers keken stiekem in rekeningen van klanten en collega's, zonder dat

bunq dat controleerde. De vragen die wij Niknam in de eerste helft van 2024 daarover stelden, wilde hij niet meer beantwoorden. We waren tegenstanders geworden en zaten zijn succesverhaal in de weg.

Onze aankondiging, eind november 2024, dat wij een boek over hem en zijn bedrijven gingen schrijven, bracht hem niet op andere gedachten. Een reeks mails en verzoeken om in gesprek te gaan – rechtstreeks aan Niknam, via woordvoerders, tussenpersonen of via zijn rechterhand Bianca Zwart – evenmin.

Niknam liet weten dat hij geen vertrouwen had in onze intentie om een fair en gebalanceerd boek te schrijven. Volgens hem waren we niet oprecht geïnteresseerd, maar uit op karaktermoord en commercieel succes over zijn rug. Hij wilde zijn medewerking hoogstens overwegen als wij beloofden om geen “vertrouwelijke informatie” te gebruiken, zoals interne chatgesprekken en rapporten. Op ons antwoord – dat dit een “potsierlijke” eis was – reageerde hij gepikeerd: we begrepen niet hoe het werkte.

Niknam riep mensen in zijn directe omgeving op niet met ons te praten en wees (oud-)medewerkers op de geheimhoudingsverklaring die ze hadden getekend. Als hij ontdekte dat iemand uit de school had geklapt volgden er straffen, schreef hij aan zijn personeel. Hij liet zijn advocaten intimiderende brieven sturen en huurde een detectivebureau in om te achterhalen of (oud-)werknemers informatie met ons hadden gedeeld.

Desondanks spraken wij de afgelopen anderhalf jaar met meer dan tweehonderd mensen voor deze ongeautoriseerde biografie, vaak meer dan één keer. Met zijn vader, jeugdvrienden, docenten, (oud-)commissarissen van zijn bedrijven, (ex-)werknemers, burens, klanten, journalisten,

toezichthouders en zakenpartners. In veel gevallen, zeker als het (voormalig) medewerkers betrof die voor geheimhouding hadden getekend, ging dat op voorwaarde van anonimiteit. Anderen vonden het prima om bij naam genoemd te worden. Waar relevant noemen we de namen van werknemers die onder Niknam hoge managementposities bekleedden – en van mensen uit zijn omgeving wiens naam Niknam zelf in de media opvoerde.

Veel gesprekspartners vonden het belangrijk om mee te werken aan dit boek. Om hun bewondering voor Niknam te delen, of omdat ze vonden dat ook de schaduwzijde van zijn succes aandacht verdiende. Regelmatig klonken bewondering en kritiek door in hetzelfde gesprek.

De manier waarop wij zijn omgegaan met twee mensen uit Niknams directe omgeving heeft een korte toelichting. Zijn moeder en zijn jongere broer lieten ons weten dat zij allebei geen vragen zouden beantwoorden en ook niet wilden dat hun naam bekend werd. “Ik laat jullie weten dat ik niet met mijn naam in een boek van jullie wil”, schreef zijn moeder. “Vragen over Ali kun je stellen aan Ali, laat mij erbuiten. Ik heb recht op privacy”, mailde zijn broer ons. In dezelfde mail liet hij weten dat hij een uitspraak van zijn oudere broer wilde rechtzetten. Ali had in het interview in *NRC* in 2023 verteld dat hij zijn jongere broer ooit had ontslagen toen die bij TransIP voor hem werkte. Hijzelf zegt: “Het klopt niet dat ik ontslagen zou zijn bij TransIP. Mijn contract liep af, er is mij een vast contract aangeboden en dat heb ik afgewezen.”

We hebben het verzoek van de twee gehonoreerd. Vanzelfsprekend komen zij als belangrijke mensen in Niknams leven voor in dit boek, maar zonder dat wij hen bij naam noemen. Dat geldt niet voor zijn vader Hossein,

met wie we uitgebreid contact hebben gehad en die in dit boek voor het eerst vertelt over zijn eigen geschiedenis en die van zijn gezin. Ali Niknam en zijn vader hebben elkaar al vijftientig jaar niet gesproken.

Daarnaast wordt geput uit een aantal (telefoon-) gesprekken die we vóór het interview uit 2023 met Niknam voerden, en uit allerlei interne communicatie van TransIP en bunq: chats, foto's, video's, screenshots, interne rapporten, appjes, e-mails en bedrijfsdocumenten. Het is precies het "vertrouwelijke materiaal" waarvan Niknam niet wilde dat wij het zouden gebruiken. Wij publiceren uit deze interne informatie omdat we het belangrijk vinden de binnenwereld van Niknams techbedrijven te laten zien, en niet alleen de glanzende buitenkant.

Het boek leunt verder op informatie afkomstig uit allerlei openbare bronnen, zoals de talrijke interviews die Niknam aan anderen heeft gegeven, het kadaster, jaarverslagen, maar ook de juridische procedures tussen Niknam en *NRC* waarin interne documenten van bunq (zoals de aangifte van een inbraak op bunqs kantoor) werden gedeeld. Niknam voerde in de zomer van 2024 een kort geding tegen de krant – dat hij verloor – en stapte drie keer (tevergeefs) naar de rechter om toestemming te vragen om oud-werknemers onder ede te kunnen uithoren over hun mogelijke contacten met journalisten.

Op 6 maart 2026 stuurden we hem uiteindelijk een lijst van ruim tweehonderd vragen en bevindingen. We gaven hem vier weken de tijd om te antwoorden. Er kwam geen inhoudelijke reactie. Volgens Niknam was het onmogelijk hier "op een zinvolle manier op te reageren zonder context of inzage in de passages waar deze vragen betrekking op hebben", en was dit vermoedelijk slechts een poging van

ons “alsnog een nieuw interview uit te lokken”. Hij liet weten wel een “kort statement van circa 600 woorden” te willen sturen, onder voorwaarde dat we beloofden dit integraal af te drukken in dit boek. Nadat wij antwoordden dat we dat statement eerst wilden lezen voordat we konden beslissen wat ermee te doen, zag Niknam ervan af.

Ook vroeg hij voor publicatie inzage in het manuscript. Dat hebben we geweigerd. De voornaamste reden: we achtten het, gezien de voorgeschiedenis, waarschijnlijk dat hij bronnen onder druk zou zetten om hun medewerking in te trekken. Wij werden gesterkt in dit vermoeden toen bleek dat hij onze vragen en bevindingen aangreep om een advocaat af te sturen op een oude vriend, die hij in onze vragenlijst als bron meende te herkennen.

Een voormalig president-commissaris die dacht netjes te zijn en bunq informeerde dat hij met ons had gesproken, kreeg eveneens met Niknams advocaten te maken. Zij dreigden met een rechtszaak en eisten van hem dat hij een geluidsopname van ons gesprek naar bunq zou opsturen.

Ook verdwenen er digitale sporen. Zoals de geschiedenis van Yippie.nl, de website die Niknam op de middelbare school opzette en jarenlang onderhield. Tot voor kort waren oude versies van Niknams scholierensite en het bijbehorende berichtenforum eenvoudig terug te vinden via de Wayback Machine, de digitale terugzoekmachine van het Internet Archive. Maar eind 2025 verzocht “de vorige eigenaar” van Yippie.nl de digitale bibliotheek om deze geschiedenis weg te halen. De archivariissen van het Internet Archive zijn niet dol op dit soort verzoeken, maar honoreren die wel altijd. Gelukkig hadden we screenshots gemaakt.

De ondertitel van dit boek is “de eenzame strijd van een techmiljardair”. Die strijd gaat niet alleen over Ali Niknams gevecht met instituties, concurrenten, zakenpartners of medewerkers, maar ook over het narratief, over de vraag wie zijn verhaal mag vertellen. Hij is daar zelf voortdurend mee bezig, in tientallen podcasts en video’s en op podia tijdens conferenties waar hij praat over het succes van zijn internetbank. Ook publiceerde hij met hulp van een ghostwriter twee boeken: in 2012 *Ondernemers hebben nooit geluk* over zijn jaren bij TransIP en in 2016 *Breken met banken* over de beginjaren van bunq. Waar dat relevant is, putten wij uit die boeken.

Het verhaal dat techondernemers zoals Niknam uitdragen wint wereldwijd aan kracht, gevoed door hun ongeëvenaarde rijkdom en macht. Zij zijn de machers van de moderne tijd, de mensen die bepalen hoe de economie en de samenleving van de toekomst eruitzien. Ze doen dat op basis van hun eigen geschiedenis: snel, solistisch en met grote stelligheid. En vaak zonder tegenspraak.

Die zakelijke prestaties dwingen bewondering af, maar vragen ook om een weerwoord. Om het hele verhaal.

Dit is onze versie daarvan.

Stijn Bronzwaer, Joris Kooiman en Merijn Rengers
Amsterdam, juni 2026